

L'Alpenzoo d'Innsbruck

Molt més que un parc zoològic al cor dels Alps

Autor: **Víctor Riverola**



ALPENZOO, M. MARTYS

Protegir els cims i les glaceres, conservar el patrimoni natural i actuar en defensa dels drets dels animals són tasques que, totes juntes, poden arribar a crear un refugi per a l'esperança humana. Des de fa alguns anys, els principals parcs zoològics i els aquaris del planeta s'estan esforçant per canviar la seva imatge, i deixar enrere l'exposició d'animals per passar a realitzar tasques de protecció, investigació i preservació de moltes espècies.

L'any 1962 es va inaugurar a Innsbruck, la capital del Tirol, un nou concepte de parc zoològic, un espectacular recinte on els animals no només se senten molt més lliures, protegits i respectats que en altres parcs, sinó que també viuen en el seu veritable habitat: els Alps.

El trençalòs, un ocell en perill d'extinció, que no pot viure als Alps en llibertat.

Si parlem de flora i fauna alpina, el Tirol ens ofereix una riquesa única al món. Banyat pel riu Inn i envoltat de cims impressionants com el Zugspitze, el Piz Buin, el massís de l'Otzataleralpen i les glaceres del Grosvenediger i el Groslockner (el cim més alt d'Àustria, de 3.797 m), el Tirol i Innsbruck s'han convertit per mèrits propis, juntament amb Chamonix i Zermatt, en una de les grans capitals de l'alpinisme en l'àmbit internacional. Com a detall històric, el 8 de setembre del 2003 la UIAA va aprovar a Innsbruck la Declaració del Tirol, una «declaració de bones pràctiques dels esports de muntanya», i amb el suport d'alpinistes mítics com ara Chris Bonington, Doug Scott, Kurt Diembreger, Reinhold Messner, Marko Prezeli, Alexander Huber o Silvo Karo.

A través de les seves àrees, l'Alpenzoo d'Innsbruck reproduceix perfectament totes les característiques del Tirol en una visita que pot durar gairebé mitja jornada si estudiem en detall tots els racons del parc. El visitant pot gaudir de la gran varietat de flora i fauna de la regió mentre passeja entre arbres frondosos i gaudeix d'un paisatge de conte de fades al cor del Alps, amb la bonica ciutat d'Innsbruck com a fons. Situat a gairebé 800 m d'alçada, l'Alpenzoo es el jardí zoològic més alt d'Europa. La seva estratègica situació i el fet que no és un parc zoològic tradicional, el converteixen en el marc ideal per

desenvolupar polítiques de conservació i manteniment sostenible dins de l'ecosistema alpí.

Actualment es poden observar més de 350 animals de cent espècies diferents, que viuen en àmplies zones acotades dins del jardí. El visitant pot observar com viuen els cérvols, els llops, els óssos, les marmotes i la majoria dels seus companys de bosc i muntanya. Juntament amb els plans de conservació i reproducció, el parc lluita cada dia per poder seguir introduint dins del seu entorn natural aquelles espècies que corren més perill d'extinció, com és el cas de l'ós o el linx; al terrari, l'atenció se centra en els rèptils que viuen en els Alps.

Des de la inauguració del parc, els seus responsables van tenir molt clar que no volien construir el típic zoològic on els animals pateixen, s'avorreixen i visquin en captivitat. L'Alpenzoo es dedica a criar animals alpins que viuen en perill d'extinció i al mateix temps, es preocupa per la cura de la fauna i la flora de la regió. Per això treballen per poder reintroduir espècies, com el trençalòs alpí.

Per parlar amb profunditat de l'Alpenzoo i el Tirol, no hi ha res millor que conversar amb l'actual director, el Dr. Michel Martys, tot un expert en zoologia alpina especialitzat en la reintroducció als Alps d'espècies en perill, i també un gran enamorat dels cims que envolten Innsbruck.



ALPENZOO, M. MARTYS



ALBERT MARTINEZ



GOOGLE MAPS

Més informació

Alpenzoo Innsbruck
Weiberburggasse 37
A-6020 Innsbruck
Tel.: +43 512 292 323
Fax: +43 512 293 089
alpenzoo@tirol.com
www.alpenzoo.at



El Hungerburgbahn, un mitjà que fusiona tramvia i funicular, és la millor manera d'arribar a l'Alpenzoo.

PARLEM AMB EL DR. MICHEL MARTYS

director de l'Alpenzoo d'Innsbruck



¿La filosofia de l'Alpenzoo d'Innsbruck s'ha mantingut intacta amb el pas dels anys?

El parc va obrir les seves portes el 22 de setembre de 1962, i, com es lògic, des d'aquell dia està mantenint la seva filosofia i evoluciona a nivell tecnològic. S'han renovat els grans espais destinats als animals que necessiten tenir més mobilitat. Un altre detall que aprecio moltíssim és el fet de tenir diverses espècies vivint en un mateix espai, tal i com succeeix al bosc o a les muntanyes. Aprenen a compartir i a sobreviure en un entorn natural real, que facilita la seva reintegració als Alps amb el pas del temps. Els trencaossos necessiten un temps d'adaptació especial, perquè no podrien sobreviure sense compartir el seu tipus de vida amb altres animals com la perdiu grega, la llebre de les neus i els ocellets que viuen als cims. Per facilitar la seva integració al medi s'han construït espais enormes amb molta visibilitat, adaptats a les seves necessitats sempre a l'aire lliure.

¿L'objectiu del parc és crear una reacció en el visitant, i aportar-li tot una sèrie de coneixements que van més enllà del fet d'ensenyar animals?

Sense una especialització com la nostra, el potencial del parc no estaria acomplert. Des de la creació de l'Alpenzoo, el nostre objectiu és focalitzar la visita en tres aspectes claus: la conservació de les espècies que viuen o han viscut als Alps, l'educació del visitant i la lluita pel benestar dels animals.

¿Quants visitants rep el parc cada any?

Tenim comptabilitzada una mitjana de 300.000 visitants per any.

¿Quina és la principal diferència entre el Tirol i altres regions dels Alps?

El Tirol forma part del cor dels Alps i té una

característica molt interessant: el seu microclima. La temperatura, les nevades i en general, la meteorologia del Tirol no té res a veure amb el temps que pot fer a Suïssa o a Itàlia, països que es troben situats a pocs quilòmetres. Les precipitacions abundants ajuden a preservar la nostra riquesa forestal i a conservar el medi natural en bon estat. Jo diria que el clima i la composició geològica de les nostres muntanyes són els trets més característics que ens diferencien d'altres regions alpines. M'encanten els Alps perquè ens ofereixen un patrimoni natural excepcional, des de les costes de Niça fins a les grans geleires de Suïssa o Àustria, el visitant gaudeix d'uns paisatges que canvien a cada instant.

¿Quan temps porta com a director del parc i per què va decidir treballar a Innsbruck, en un parc com aquest?

Dirigeixo l'Alpenzoo des de 1992. Per a mi, el que de veritat li dona sentit al meu treball és l'especialització. El nostre parc no és un zoo que acull principalment espècies de tot el món, és un parc centrat en els Alps, en les nostres muntanyes, en el nostre hàbitat natural únic al món. I el fet de tenir una temàtica tan interessant com a treball diari em fascina.

¿Com pot arribar a afectar el canvi climàtic a la flora i a la fauna del Tirol?

És cert que el canvi climàtic exerceix una gran influència en la fauna i en la flora dels Alps; no obstant això, hi ha espècies que tenen avantatge enfront d'altres que no suporten els canvis tan bruscos. Els animals i la naturalesa, en general, tenen tendència a adaptar-se als canvis, i en el nostre cas, tenim espècies que tenen avantatge, perquè emigren cap al sud i no tenen problemes a l'hora d'adaptar-se.

¿Quin tipus de programes desenvolupen en el camp de l'ecologia?

L'horticultura i la sostenibilitat del nostre entorn són apostes que portem desenvolupant des de fa anys amb la intenció de mantenir intacta la flora alpina que ens envolta. Les plantes del Tirol constitueixen un patrimoni natural únic als Alps i són totalment necessàries per mantenir molts dels nostres animals. Som un parc ecològic al 100% perquè tenim un sistema especial de circulació i filtració d'aigües. Els aliments que prenen els animals són naturals, i per treballar sempre utilitzem materials biodegradables que no afectin el medi ambient. És complicat i car de mantenir, però tenim molt clar que si treballam amb aquests patrons de qualitat, en l'àmbit de l'ecologia estem donant exemple.

¿Creu que els animals se senten a gust a l'Alpenzoo o alguns podríem dir que es troben fora de lloc?

Tots els animals de l'Alpenzoo viuen adaptats



ALPENZOO M. MARTYS

al medi perquè en formen part. L'altitud els ajuda a viure en harmonia i, de moment, puc afirmar que tant a l'hivern com a l'estiu, els animals viuen confortablement adaptats al clima i als canvis de temperatura.

¿Quantes espècies en perill d'extinció hi podem trobar?

Tenim molts animals en perill d'extinció. Solament a l'aquari acollim 50 espècies que actualment són molt vulnerables en el seu hàbitat natural. En l'àmbit de les aus, l'ibis està desapareixent de forma alarmant. El nostre parc està desenvolupant un programa anomenat EEP, que vol protegir especialment l'ibis a Europa. Un altre animal en perill és el trencaòs, que cal que s'estudï amb deteniment per veure si podem reproduir-lo encara millor del que ho estem fent. A Europa va desaparèixer l'any 1913. És



ALPENZOO M. MARTYS



ALPENZOO M. MARTYS

una llàstima que un animal tan espectacular (fa tres metres d'envergadura) no pugui viure en llibertat als Alps tal i com ho feia fa més de cent anys; el primer pla per reintroduir-lo va començar l'any 1973. Fins avui, s'han aconseguit trenta naixements amb èxit, i això ens obre una porta a l'esperança. A poc a poc podem tornar a veure aquests gegants dels Alps volar lliures per sobre dels nostres cims. Des de l'any 1984 estem treballant en col·laboració amb altres parcs per tornar a introduir espècies que vivien sota una amenaça seriosa des de finals del segle XIX. He de reconèixer que estem celebrant molts èxits per a un parc europeu, i lluitem sempre per aquells animals que per la seva antiguitat (races velles) no obtenen gaires ajuts econòmics, però que no per això no mereixen viure en llibertat i sense por a l'extinció.

¿Què ens recomana com a complement a la visita de l'Alpenzoo?

Podem realitzar un passeig pel centre històric d'Innsbruck, deixant-nos seduir per un dels seus carrers principals, la Herzog Friedrich Strasse, que ens porta directament fins al famós Goldenes Dachl (la petita teulada d'or). També resulta molt interessant pujar amb el telefèric de Nordkettenbahn fins al cim del Hafelekar, a 2.334 m, des d'on gaudirem d'un panorama alpí de primer ordre, i des d'on surten diversos itineraris de trekking a l'estiu, i d'esquí a l'hivern.

¿Hi ha cap racó a la vall que li agradi especialment a l'hora de perdre's en el temps lliure?

Hi ha un paratge que em té el cor robat, el mirador del Seegrube a 1.905 m d'alçada. Ofereix una visió de la ciutat que m'ajuda a

relaxar-me, i al mateix temps em recorda que sóc molt afortunat de poder viure al Tirol.

Quan parlem d'alpinisme, una ciutat com Innsbruck ens ofereix una multitud de possibilitats, ¿pot recomanar-nos alguna excursió que complementi la visita a l'Alpenzoo?

Podem aprofitar com a punt de sortida l'estació superior del nou funicular urbà que puja fins a Hungerburg per pujar fins al Seegrube i el Hafelekar. Des d'allà es poden realitzar moltes escalades, trekking o caminades pels cims que envolten Innsbruck, com el Hafelekarspitze, de 2.334 m; el Kemacher, de 2.480 m; el Kaminspitzen de 2.432 m o el Seegrubenspitze de 2.350 m. El fet de poder pujar gairebé 2.000 m. de desnivell i poder gaudir d'una panoràmica tan espectacular d'Innsbruck ens produeix una sensació molt especial.



ALPENZOO M. MARTYS



ALPENZOO M. MARTYS